

R A H V U S L I K K A S V A T U S E K E S K U S

Juhatus: P. Raska - esimees, E.V. Tent - sekretär,
E. Kiiman - laekur, H. Jänes, J.O.Lauri, E. Töldsepp
K. Veem. Postiaadress: c/o P.Raska, Mõckelv.30, Johanneshov

V. lgp.

Stokholmi Eesti Algkooli lapsevanem!

Rahvuslik Kasvatuse Keskus korraldab 23. nov. k.a. kell
18 Eesti Majas avaliku selgituskoosoleku päevakorraga

1. Rootsi koolireform, adjunkt Elmar Öun
2. Laps ja meie koolimured, dr. Maria Kleitsman
3. Rahvuslikke põhiprobleeme, min. H. Laretei ja
P. Raska.

Lühireferaadid on aluseks mõttevahetusele kuidas edukamalt
korraldada meie noorte rahvuslikku kasvatustööd Stokholmis.

Seoses rootsi koolireformiga on üles kerkinud küsimus meie
Stokholmi Eesti Algkooli väljaarendamine eesti ühtluskooliks.
See probleem on viimasel ajal tekitanud elevust meie ühiskonnas
ja teatud määral ärevust lastevanemates, kelle lapsed käi-
vad eesti algkoolis. On loomulik, et see küsimus vajab igakülge-
set selgitamist. On palve kõigile lastevanematele ja õpetajaile
rohkearvuliselt osa võtta sellest ühisest nõupidamisest.

J u h a t u s

R A H V U S L I K K A S V A T U S E K E S K U S

Juhatus:

P. Raska - esimees
E. V. Tent - sekretär
E. Kiiman - laekur

H. Jänes
J. O. Lauri
E. Tõldsepp
K. Veem

P o s t i a a d r e s s:

c/o P. Raska, Möckelvägen 30, Johanneshov
Posti jooksev arve 503820

Uleskutse eesti organisatsioonidele Rootsis.

Eesti pagulaskonna tähtsamaid põhiprobleeme on eestluse säilitamine võõrsil. See on meie olemasolu küsimus. Otsustavaks teguriks siinjuures on: kas suudame, kas oskame ja - kas tahame - teha rahvuslikku kasvatustööd, et pidurdada ümberrahvustumist. Tahtmata on rahvuslik töö iga eesti organisatsiooni väärtuslikum ülesanne.

Pagulaste võitlusjõud rahvuslikul alal on ajajooksul nõrgenenud asetleidva assimileerumisprotsessiga. Teiselt poolt aga on pagulaste majanduslik jõud märksa tugevnenud, ja veelgi tugevnemas. Probleem on, mida suudame teha rahvusliku vaimu tugevdamiseks ühiskonnas?

Rahvuslik kasvatus on nihkumas uude arengujärku ja paistab uues valguses. Ühenduses rahvusliku kasvatusesega oleme seni piirdunud peamiselt kooliprobleemidega. Muidugi peab eesti koolile kuuluma ühiskonna hool ja mure. Eesti koolid on tähtsaks lüliks rahvusliku kasvatuses programmis, kuid nad on ikkagi vaid lüliks. Tänapäeval saab meie ühiskond juba paremini aru sellest, et rahvuslik kasvatus on see moraalne jõud, mis lõpptulemusena hoiab pagulaskonda koos.

Kes on rahvusliku kasvatuses teostaja? Eesti ühiskond oma tervikus on rahvusliku kasvatuses teostaja. Kuid ühiskond, kellele rahvuslik hoiak on nõrgenemas, muutub ise kasvatusaluseks. Ta loob ent ise, omal jõul ja tahtel, vorme, mis nende küsimuste lahendamiseks on tegevad.

Tuleb aktiveerida eesti ühiskonda - ühiskonna enda soovil- ja tõsta rahvuslikku iseteadvust. Kui me sellele ei aseta küllaldaselt rõhku või ei selgita seda õigesti, siis võime lühikese aja jooksul seista tõsiasja ees, kus eesti lapsed ei kõnele küllaldaselt eesti keelt ega ilmu eesti kooli, et meil

on küll kirjanikke ja kirjastajaid, kuid mitte eesti raamatu lugejaid, et meil on kunstnikke, kuid ei leidu enam eesti kunsti vajajaid, et meil on ajalehti, kuid mitte tellijaid, et korraldame rahvuslikke kontserte, teatrietendusi ja piduslikke aktusi, kuid osavõtjatest tuleb puudus kätte. Tuleb aktiviseerida rahvuslikku tööd selleks, et pidurdada sellesuunalist arengut.

Rahvusliku kasvatuse ülesandeks on POSITIIVSE RAHVUSLIKU ÕHKKONNA LOOMINE meie ühiskonnas. See on ülesanne, mille viirgutamiseks asutati Rahvuslik Kasvatuse Keskus.

Probleem on tegelikult väga laiahaardeline ja selline, et ta eeldab kõikide eesti organisatsioonide usalduslikku koostööd. Rahvusliku töö ülesanne on kõikidel eestlastel ühine ja tema kordamineku huvides peaks ületama kõik vaheseinad.

Nende mõtetele ja kavatsustele kõlapinna leidmiseks korraldab Rahvuslik Kasvatuse Keskus

1. OPINIOONIKOOSOLEKU 23. novembril kell 18 Eesti Majas. Päevakorras on Rootsi koolireform, Eesti Laps ja meie koolimured, Rahvusliku kasvatuse ülesanded. Referentideks on Elmar Õun, dr. Maria Kleitsman, min. H. Laretei, koolin. P. Raska.
2. KOGUTOOSE väljaandmist, mille sisukorra leiata erilehel. Majanduslike eelduste loomiseks palume Teie lugupeetud organisatsioonil saata ettetellimise korras vähemalt kümne raamatu ulatuses summat posti jooksva arve numbrile 503820. Kogutoose ilmumisel saadame Teile vastava arvu raamatuid ettetellimise hinnaga 5 kr. 5:-.
3. Rahvuslik Kasvatuse Keskus vajab oma tegevuse läbiviimiseks võimalikult laia kandepinda. On asutud liikmeskonna värbamisele, et siis valida organid vastavalt põhikirjale. Palume lahkesti Teie lugupeetud organisatsioonil astuda Rahvusliku Kasvatuse Keskuse liikmeks. Aastamaks organisatsioonidele on kr. 10:- aastas. Samas aga palume ka Teie lpg. organisatsiooni liikmetel astuda individuaalselt Rahvusliku Kasvatuse Keskuse liikmeks, tasudes aastamaksuna kr. 5:- posti jooksvale arvele.

Kantud veendumusest, et rahvuslik kasvatus on tänapäeval kõige tõsisem ülesanne eesti pagulasühiskonnale, kutsume Teid üles ja palume Teid ühineda koostööks, millest võime oodata otsustavat paranemist meie ühistele püüdlustele rahvuslikus töös, mille lõppeesmärgiks on - vaba ning sõltumatu Eesti!

Stokholmis 12. novembril 1960

Rahvusliku Kasvatuse Keskuse nimel

Prits Raska, esimees.

Rahvusliku Kasvatuse Keskuse poolt väljaantava
koguteose sisukord:

1. Dr. I. Arens - Eestluse säilimisest Peipsitagusel Venemaal
1861 - 1943.
2. M. Hennoste - Eesti koolid Austraalias.
3. Dr. V. Hint - Gaidluse osa rahvuslikus kasvatuses.
4. Fil.lic. H. Jänes - Stockholmi Eesti Gümnaasium 1945-1960.
5. H. Kerstel - Astu aga noorte sekka...
6. E. Kriisa - Emakeelne kool eestluse säilitamise nurgakivi.
7. H. Laretei - Meie välisvõitlus ja rahvuslus.
8. J. Lattik - Minu jutt...
9. V. Laut - Sigtuna Eesti Gümnaasium 1945 - 1947.
10. Dr. O. Loorits - Eesti nooruse eneseteostusest.
11. L. Lumiste - Eesti koolid Saksamaal. Esmased ülesanded.
12. O. Paas - Eesti koolide tegevusest Kanadas.
13. P. Raska - Eesti lapsed Rootsi koolides.
14. E. Saluveer - Emakeelsest täiendusharidusest Inglismaal.
15. Dr. A. Taska - Võidupüha.
16. K. Urm - Homse eestlase kujundamine Ameerika Ühendriikides.
17. I. Vaimu - Eesti skautide Maleva töö ja probleemid Rootsis.
18. K. Veem - Rahvusliku kasvatuse tegurid.
19. I. Verendel - Eestlaste rahvuslik tegevus Läti Vabariigis.